

Per-Arne Skogstad

Dronningveien 46

1550 HØLEN

E-post: paskogstad@kreab.com

Mobil: 952 04 714

17. februar 2014

Helse- og omsorgsdepartementet

Postboks 8011

0030 OSLO

HØRING OM ENDRINGER I ALKOHOLLOVEN

Jeg tillater meg å fremme en høringsuttalelse om regjeringens forslag til endringer i alkoholloven. Som samler av alkoholholdige drikkevarer har jeg bred erfaring med de aktuelle problemstillinger som reises i høringsnotatet.

Åpningsdager - Salgsdager

Høringsnotatet omhandler forslag om å tillate Vinmonopolets butikker å holde åpent på valgdager og når folkeavstemninger holdes. I tillegg forslås det at forbudet fjernes for julaften, nyttårsaften, påskeaften og pinseaften.

Det virker naturlig at det gjennomføres en slik endring. De sosial- og alkoholpolitiske grunnene for at det skal holdes stengt er for lengst bortfalt ettersom alkoholholdige drikkevarer er tilgjengelig på serveringssteder og andre virksomheter på alle disse dagene.

Det ville vært naturlig om det samtidig med at denne endringen gjøres også blir gjort tillempninger slik at Vinmonopolets butikker kunne tilnærme seg andre butikkers åpningstider. I tiden før jul er det helt vanlig at butikkene holder søndagsåpent. Det er vanskelig å se grunner til at Vinmonopolet må holde stengt når folk flest benytter anledningen til å gjøre sine juleinnkjøp.

Ettersom 1. og 17. mai er fridager hvor så godt som alle butikker holder stengt, er det lite problematisk at også Vinmonopolets butikker holder stengt. Det bør imidlertid vurderes om det virkelig er nødvendig å ha en forbudsparagraf om dette. En generell regel om at Vinmonopolets butikker følger de ordinære bestemmelser som gjelder for andre butikker bør være tilstrekkelig.

Utlevering av varer fra Vinmonopolet

Varer som er bestilt fra Vinmonopolet vil normalt ha en leveringstid på en uke. De kan hentes på et angitt Vinmonopol, sendes i posten eller - i visse områder av landet - leveres på døren til kunden.

Det synes naturlig å tenke på forenkling når et slikt endringsforslag først legges frem. For de som skal levere varene fra Vinmonopolet vil begrensninger i tidspunktene for når levering kan finne sted kun føre til mindre effektivitet og unødvendig byråkrati. Det naturlige vil være at levering av alle varer skjer når transportfirmaet normalt leverer varer. Det samme bør gjelde for postkontorer og post i butikk. Post i butikk er et tilbud som har gjort det svært mye enklere for kundene fordi pakkeutlevering skjer i hele butikkenes åpningstid. Dette innebærer at det heller ikke bør gjøres noe unntak for søndager, helligdager, 1. og 17. mai dersom butikken holder åpent.

Utlevering av varer ved privatimport

Det bør ikke skilles mellom utlevering av varer som er privatimportert og det som er bestilt gjennom Vinmonopolet. Det er relativt få personer som bestiller varer fra utlandet og leveringstiden kan være temmelig lang. Alle slike varer tollbehandles på vanlig måte av Posten, transportfirmaet eller Tollvesenet før de går videre til kunden for utlevering. Kundene har liten eller ingen styring med når levering skjer og byråkratiet rundt privatimport er i dag svært lite kundevennlig. Tollvesenet er et betydelig faktor i vanskeliggjøringen av denne prosessen og bærer ansvaret for til dels betydelige forsinkelser i utleveringen, ettersom det ikke stilles noen krav til hvor lang tid Tollvesenet skal benytte på fortollingen.

Det er vanskelig å se at det er noe som taler i mot at slike varer skal kunne utleveres når som helst hvor transportfirmaet har utleveringstjeneste eller når Posten eller Post i butikk holder åpent.

Det er ikke mulig å påberope seg at privatimport har noen som helst betydning i sosial- eller alkoholpolitisk sammenheng. De gjeldende regler for tollsatser gjør at slike varer normalt blir til dels betydelig dyrere enn ved kjøp på Vinmonopolet. Unntaket fra dette kan i noen grad gjelde ved import av vin der hvor denne kan kjøpes direkte fra en vingård. Normalt vil privatimport innebære at kundene må betale butikkpris der hvor varen kjøpes. Når da norske avgifter legges på prisen, vil varene bli dyrere enn om disse varene hadde vært solgt gjennom Vinmonopolet. Private vin- og brennevinsimportører og Vinmonopolet kjøper varene til en gros pris og da blir regnestykket et helt annet.

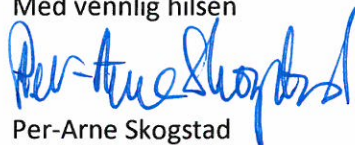
Daglige åpningstider i Vinmonopolets butikker

Det skrives i høringsnotatet at det er Vinmonopolet selv som må beslutte når de skal holde åpent og at det ellers er kommunene som fastsetter salgstider for alkohol. Dette gir rom for lokale styresmakter til å styre alkoholsalget i eget område. Det reises i dette høringsnotatet imidlertid ikke spørsmål om Vinmonopolets åpningstider generelt. I dag er lovbestemmelsen i § 3-4 at Vinmonopolet kan holde åpent fra kl. 08:30 til kl. 18:00 på hverdager og til kl. 15:00 på lørdager. Samtidig er situasjonen at Vinmonopolet i ganske betydelig utstrekning har sine butikker i kjøpesentra. Det virker lite fornuftig at Vinmonopolet stenger mange timer før de øvrige butikkene i kjøpesenteret.

Det foreslås derfor at denne anledningen benyttes til å lempe på åpningstiden for Vinmonopolets butikker. Normal åpningstid for øvrige butikker i området bør tillempe der hvor det ligger til rette for dette i forhold til lønnsom drift.

Jeg håper departementet gjør en grundig vurdering av saken og at den kan fremmes for Stortinget allerede i inneværende sesjon.

Med vennlig hilsen

Per-Arne Skogstad